

YUNANİSTAN'DA KADIN

Güher Ceylan KUŞOĞLU¹

GİRİŞ

Resmî adı Helen Cumhuriyeti olan Yunanistan; Avrupa, Asya ve Afrika'nın kesiştiği yerde, Güneydoğu Avrupa'da yer almaktadır. Nüfusu, 2017 yılı itibarıyla, yaklaşık 10.892.000 olan ülkenin başkenti Atina, başlıca büyük şehirleri ise sırayla Selanik, Patras, Kandiye ve Volos'tur².

Balkan Yarımadasının en güneyinde bulunan Yunanistan'ın kuzeybatısında Arnavutluk, kuzeyinde Makedonya Cumhuriyeti ve Bulgaristan, kuzeydoğusunda ise Türkiye ile sınırı vardır. Yunanistan; Ege Adaları, Epir, Girit, İyonya Adaları, Makedonya, Mora, Orta Yunanistan, Teselya ve Trakya olmak üzere dokuz coğrafi bölgeden oluşur. Ana karanın doğusunda Ege Denizi, batısında İyonya Denizi, güneyinde Girit Denizi ve Akdeniz yer alır. 131.940 kilometrekarelik yüz ölçümünün yaklaşık 1/5'ini adalar oluşturur. Ülke sınırları dâhilindeki 3000'den fazla adadan yaklaşık 230 tanesinde insan yaşamaktadır; ancak 80 adanın nüfusu 100'ün üzerindedir. Yunanistan, 13.676 kilometre ile Akdeniz Havzası'nın en uzun kıyı şeridinde sahiptir. 4/5'i dağlık olan ülkenin en yüksek dağı tanrıların evi olarak efsaneleşen Olimpos Dağıdır³.

3000 yıldan uzun zamandır aralıksız kullanılan Yunancanın, yaşayan diller arasında en kadim, en zengin ve en etkileyici yazım dili olduğu söylenmektedir. Yunanistan'da birkaç farklı diyalekt olsa da ülkenin tek resmî dili olan Yunanca, ülke halkının

¹ Akdeniz Üniversitesi, Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, ceylancavli@akdeniz.edu.tr.

² <https://www.populationpyramid.net/greece/2017/> (Erişim Tarihi: 20.10.2018).

³ Yunanistan'ın coğrafi yapısı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz.: **Haldon, John Frederick / Delano Smith Catherine / Danforth, Loring vd.:** *Greece, Encyclopedia Britannica*, 2018: <https://www.britannica.com/place/Greece#toc26440> (Erişim Tarihi: 07.09.2018).

mında eşitlik gibi konularda ise henüz yeterli gelişim sağlanamamıştır. Ülkede XIX. yüzyılın başından itibaren yürütülen feminist hareket, komünist partinin desteği ve sivil toplum örgütlerinin çabalarına rağmen bu dönüşümde asıl etkenler, Amerika'nın demokratikleşme yönündeki baskıcı politikası ve sonrasında Avrupa Birliği üyeliği olmuştur. Yunanistan; aşamalı olarak önce NATO üyeliği, ardından Avrupa Birliği üyeliği ile önemli aşamalar kaydetmiştir. Esasen Yunanistan'da kadın haklarının iyileştirilmesine ilişkin düzenlemelerin kabul edilmesinde, Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmalarının önemli etkisi ve katkısı olmuştur.

Yunanistan gibi ataerkil sistemin binyıllardır hüküm sürdüğü ülkelerde belki de birlik üyeliğinin itici gücü olmasaydı toplumsal cinsiyet rollerinin belirlenmesi ve kadın-erkek eşitliğinin sağlanması gibi konularda farkındalık daha geç gerçekleşebilirdi. Her ne kadar önce yasal uyum, ardından uygulama geldiyse de AB'nin yol göstericiliği ülkeye büyük fayda sağlamıştır. Demokrasinin beşiği olan Yunanistan'ın dış etkenlerin baskısıyla değil, içselleştirdiği demokrasi kültürü ile eksikliklerini kapatabileceği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

Avdela Efi / Psarra Aggelika: *O Feminismos stin Ellada tou Messopolemou*, Mia Anthologia, 1985, C. 3, 64-71.

Azmat, Ghazala / Güell, Maia / Manning, Alan: *Women Looking for Work*, CentrePiece 2004, C. 9, S. 2, s. 20-27.

Blanck, Horst: *Eski Yunan ve Roma'da Yaşam*, (Çev. İslam Tanrıkkurt), Arion Yayınları, İstanbul 1999.

Carlos, Monica P. / Alipranti-Maratou, Laura: *Family Policy and New Family Forms: The Cases of Greece and Portugal*, (Ed. Astrid Pfenning, Thomas Bahle), *Family and Family Policies in Europe: Comparative Perspectives*, Peter Lang Publishing, Frankfurt 2000, s. 49-69.

Celenza, Christopher S.: *Hellenism in Renaissance*, (Ed. George Boys-Stones vd.), *The Oxford Handbook of Hellenistic Studies*, Oxford University Press, New York 2009, s. 150- 165.

Croix, GEM de Ste.: *Some Observations on the Rights of Athenian Women*, The Classical Review, 1970, C. 20, S. 3, s. 273-278.

Curtis, Glenn: *Greece, A Country Study*, Dept. of the Army, Washington DC 1995.

Dağlar Macar, Oya: *Ottoman Greek Education System and Greek Girls' Schools in Istanbul (19th and 20th Centuries)*, Educational Sciences: Theory and Practice, 2010, C. 10, S. 2, s. 805-817.

Davaki, Konstantina: *Women in the Labour Market and the Family Policies in Germany and Greece*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, University of Kent Faculty of Social Sciences, Canterbury 2001.

Doxiadis, Evdoxios: *Legal Trickery: Men, Women, and Justice in Late Ottoman Greece*, Past and Present, 2011, C. 210, S. 1, s. 129-153.

Estin, Colette / Laporte, Helene: *Yunan ve Roma Mitolojisi*, (Çev. Musa Eran), TÜBİTAK Yayınları, Ankara 2002.

Fessas, Alexander G.: *National Report: Greece*, Journal of Gender, Social Policy and the Law, 2011, C. 19, S. 1, s. 187-209.

Fleischer Hagen: *Authoritarian Rule in Greece (1936-1974) and its Heritage*, (Ed. Jerzy W. Borejsza, Klaus Ziemer vd.), *Totalitarian and Authoritarian Regimes in Europe: Legacies and Lessons from the Twentieth Century* içinde, Bergahn Books, New York 2006, s. 237-275.

Gönenç, İlçin Fulya: *Roma Hukukunda Kadın*, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2010.

Hart, Janet: *New Voices in the Nation: Women and the Greek Resistance 1941-1964*, Cornell University Press, New York 1996.

Horatius, Flaccus: *Satires, Epistles, and Ars Poetica*, (Ed. ve Çev. H. Rushton Fairclough), Harvard University Press, 1929.

Jennings, Roland C.: *Zimmis (Non-Muslims) in Early 17th Century Ottoman Juridical Records: The Sharia Court of Anatolian Kayseri*, Journal of the Economic and Social History of the Orient, 1978, C. 21, S. 1, s. 225-293.

Kalelioğlu, Oğuz: *Türk Yunan İlişkileri ve Megali İdea*, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, 2008, C. 11, S. 41, s. 105-123.

Kirby, John T.: *World Eras Vol. 6: Classical Greek Civilization (800-323 BCE)*, Gale Research Inc., Detroit 2000.

Kumar, Arun: *History of Physical Education in Ancient Greece*, International Journal of Health, Physical Education and Computer Science in Sports, 2012, C. 5, S. 1, s. 157-158.

Laiou, Sophia: *Christian Woman in an Ottoman World: Interpersonal and Family Cases Brought Before the Shari'a Courts During the Seventeenth and Eighteenth Centuries (Cases involving the Greek Community)*, (Ed. Amila Buturovic ve Irvin Cemil Schick), *Women in the Ottoman Balkans: Gender, Culture and History*, I. B. Tauris, New York 2007, 243-272.

Lewis, Benjamin: *Lady Mary Wortley Montagu: Her Life and Letters (1689-1762)*, Hutchinson & Company, 1925.

Lyberaki, Antigone: *The Record of Gender Policies in Greece 1980-2010: Legal Form and Economic Substance* (GreeSE paper no. 36), Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe, 2010: <http://eprints.lse.ac.uk>.

Marks, Jutta / Borner, Jutta / Caminotti, Mariana: *Gender Quotas, Candidate Selection, and Electoral Campaigns*, (Ed. Jane S. Jaquette), *Feminist Agendas and Democracy in Latin America* içinde, Duke University Press, Durham 2009, s. 45-64.

Monastiriotis, Vassilis ve Antoniadis, Andreas: *Reform That! Greece's Failing Reform Technology: Beyond "Vested Interests" and "Political Exchange"* (GreeSE paper no. 28), Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe, 2009: <https://www.researchgate.net>.

Öztürk, Necla: *Türk Hukukunda Kadına İlişkin Başlıca Düzenlemeler: Geçmişten Günümüze Genel Bakış*, (Ed. Necla Öztürk, Güven Yazar, Şule Arslan), *Türk Hukukunda Kadın*, Adalet Yayınevi, Ankara 2017, s. 1- 41.

Öztürk, Necla: *Milletlerarası Özel Hukukta Aile Kurma Amaçlı Evlilik Benzeri Yaşam Modelleri*, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.

Samiou, Demetra: *So Difficult to Be Considered as Citizens: The History of Women's Suffrage in Greece, 1864-2011*, (Ed. Blanca Rodriguez Ruiz ve Ruth Rubio-Marín), *The Struggle for Female Suffrage in Europe: Voting to Become Citizens* içinde, BRILL, Leiden 2012, s. 439-447.

Sotiirelis, Georgios X.: *Syntagma kai Ekloges stin Ellada 1864-1909*, Hellenion 1991, S. 3, s. 44-71.

Stamiris, Eleni: *The Women's Movement in Greece*, New Left Review, 1986, C. 1, S. 158, s. 98-112.

Strickland, Carol: *The Illustrated Timeline of Western Literature: A Crash Course in Words and Pictures*, Sterling Publishing Company, Inc., China 2007.

Tekeli, İlhan: *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Eğitim Sistemindeki Değişmeler*, (Ed. Murat Belge), *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi* (C. II), İletişim Yayınları, İstanbul 1985, s. 456-475.

Tekeli, Şirin / Koray, Meryem: *Devlet-Kadın-Siyaset*, Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı, İstanbul 1991.

Usta, Sadık: *Sparta'da Mükemmel Toplum: Likurgos Yasaları*, Kaynak Yayınları, İstanbul 2005.

Verge, Tània: *Regulating Gender Equality in Political Office in Southern Europe: The Cases of Greece, Portugal and Spain*, Representation, 2013, C. 49, S. 4, s. 439-452.

İNTERNET KAYNAKLARI

Bayer, Lili: *The Strategic Importance of Greece*, Geopolitical Futures: <https://geopoliticalfutures.com>.

Haldon, John Frederick; Delano Smith, Catherine; Danforth, Loring vd.: *Greece*, *Encyclopedia Britannica* (online) içinde, 2018: <https://www.britannica.com>.

European Commission: *Greece and the Euro*. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/euro/eu-countries-and-euro/greece-and-euro_en.

European Commission: *2017 Report on Equality Between Women and Men in the EU*, Belgium 2017.

General State Archives of Greece; *Naxos*, 27 Haziran 1813, Fasikül 98, No. 51.

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/2017_report_equality_women_men_in_the_eu_en.pdf.

<https://www.populationpyramid.net/greece/2017/>.

United Nations Human Rights Office of the High Commissioner: *Committee on the Elimination of Discrimination Against Women (CEDAW)*: <http://tbinternet.ohchr.org>.